
Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van de Sanctiewet 1977 en van de In- en uitvoerwet tot vereenvoudiging van de implementatie van internationale verplichtingen (26872);**

- **Regels met betrekking tot de productie en keuring van uitrusting voor zeeschepen (Wet scheepsuitrusting) (26878).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Drank- en horecawet (25969).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Pastoor** (CDA): Voorzitter! Het wetsvoorstel tot Wijziging van de Drank- en horecawet heeft als uitgangspunt de matiging van het alcoholgebruik en het voorkomen van misbruik in specifieke risicosituaties en door bepaalde kwetsbare groepen. Een lovenswaardige beginselverklaring, waar de fractie van het CDA zich volledig achter kan scharen. Dat heldere uitgangspunt vinden wij uitgewerkt terug in onderwerpen als verplichte vaststelling van de vereiste leeftijd en het verbod op het verstrekken van zwakalcoholische dranken in benzinstations en de daaraan verbonden winkels, en in winkels in een restaurant gelegen langs een autoweg of autosnelweg. Minder tevreden zijn wij – en dan formuleer ik het uitermate voorzichtig – over de uitwerking van een drietal (deels) andere onderwerpen, waar met name ons zorgen baart het kiezen voor een eventueel latere AMvB in plaats van klip en klare wetgeving voor dit moment. Die keuze bemoeilijkt in een enkel geval ook de handhaving van de wet. Wij noemen als eerste de controlemogelijkheden van de leeftijdsgrenzen van 16 en 18 jaar. Ik zei het al: het per definitie strafbaar stellen van verkoop beneden die leeftijdsgrenzen is alleen maar toe te juichen. Maar hoe dat te controleren? De wet verwijst in artikel 16, lid 4, naar een document als bedoeld in artikel 1, eerste lid,

van de Wet op de identificatieplicht of een bij krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen document. Wij menen dat artikel 16 zijn kracht voor een deel verliest door een mogelijk toekomstige AMvB aan te kondigen voor een leeftijdsdocument in plaats van het document direct verplicht te stellen. In onder meer het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Zweden heeft men voor dat laatste – naar tevredenheid – gekozen. Het moge duidelijk zijn dat de minister heeft gearzeld. Ik citeer haar uit de nota naar aanleiding van het verslag – TK 25969, nr. 6 – dat ze vooralsnog niet denkt aan een apart document, maar dat in dit stadium ook niet ten principale van de hand wijst. In de memorie van antwoord op het voorlopig verslag voor de Eerste Kamer wordt in dit verband uitgesproken dat het kabinet gemeenten, het belanghebbende bedrijfsleven of betrokken maatschappelijke organisaties niet zou willen tegenhouden als men met een gezamenlijk initiatief tot introductie van een landelijke leeftijdspas zou komen.

Wij menen dat in de praktijk de omgekeerde redenering opgeld kan en zal doen: nu de wet geen goed handhaafbaar voorstel doet, rest gemeenten en anderen niet anders dan zelf regelingen te treffen voor een leeftijdspas. Het gevolg is een lappendeken van regelingen. Zo sloten bijvoorbeeld op 30 november 1999 de gemeente Texel, de politie Den Helder/Texel, het openbaar ministerie en de Koninklijke Horeca Nederland afdeling Texel een convenant met de overweging om een Texels pasjessysteem te introduceren voor 16-jarigen. Neemt men daarnaast ook in overweging dat een rapportage van de Wereldgezondheidsorganisatie meldt dat in een vijftal Europese landen, waaronder Nederland het toezicht op dit punt onvoldoende is en dat blijkens het zogenaamde handhavingsplan – TK 25984 – het College van procureurs-generaal heeft aangegeven dat een deugdelijke controle vooraf en ter plaatse een conditio sine qua non is voor een effectieve handhaving, dan hadden die twee kritische geluiden alleen al reden moeten zijn voor een effectievere controlemogelijkheid dan artikel 16 aangeeft.

Ik kom bij het tweede punt van kritiek. De minister schrijft in de

memorie van toelichting – ik citeer en zeg er meteen bij dat onze fractie daarmee instemt – “alcohol hoort mijns inziens niet op scholen en in ziekenhuizen”. In latere stukken wordt ons inziens terecht een uitzondering gemaakt voor wooninstellingen binnen de gezondheidszorg. De stelling van de minister is helder, niet voor misverstand vatbaar. Kijken we dan vervolgens naar de wettekst, dan is daar de trefzekerheid van het door de minister geformuleerde uitgangspunt niet terug te vinden. Artikel 17 immers creëert slechts de mogelijkheid om eventueel en later een AMvB uit te vaardigen met een drankverbod voor instellingen op het terrein van de gezondheidszorg, het onderwijs en in zwembaden. Op onze schriftelijke vraag aan de minister op dit punt zegt zij dat de regering niet direct heeft willen kiezen voor een rechtstreeks werkende wettelijke beperking, maar primair voor eigen verantwoordelijkheid van besturen van accommodaties. Ook onze fractie heeft deze vorm van zelfregulering hoog in het vaandel, maar ons zijn niet of nauwelijks zelfreguleringsinitiatieven of -voornemens terzake bekend. Een wettelijk verbod op dit moment lijkt ons daarom meer in de rede te liggen.

Anders ligt dat met de mogelijke AMvB-regeling voor sportaccommodaties en stadions. Omdat de zelfregulering zich daar wel heeft gemanifesteerd, achten wij daar een stok-achter-de-deur-regeling vooreerst voldoende. Overigens lijkt ons de vraag relevant of na wijziging van de wet via amendementen in de Tweede Kamer het gelijkheidsbeginsel voldoende recht wordt gedaan, nu de wet een drietal soorten instellingen – overigens zonder exacte argumentatie – benoemt nadat een aantal vergelijkbare instellingen zijn geschrapt.

Het derde onderwerp waarover wij met de minister van gedachten willen wisselen en waarover wij onze bedenkingen willen uiten, is de regeling aangaande de reclame voor alcoholproducten. Speciaal voor dit onderwerp zou het van belang geweest zijn over alcoholnota II te beschikken om nader inzicht te kunnen verwerven in de gevolgen van drankreclame en nauwkeurig kennis te kunnen nemen van de aangescherpte code, aangenomen al dat deze dan zou bestaan. Nu is